

T.C SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
GETAT Daire Başkanlığı

ISSN: 2822-3373 <https://anadolutibbidergisi.saglik.gov.tr> Yıl/Year: 2024 Aralık/December Cilt/Volume: 3 Sayı/Issue: 3 Bakanlık Yayın No: 1230

KRONİK TAŞLI KOLESİSTİT VAKASINDA MEDİKAL TEDAVİYE YANITSIZ AĞRININ AKUPUNKTUR İLE ETKİN TEDAVİSİ

ACUPUNCTURE FOR THE EFFECTIVE TREATMENT OF PAIN UNRESPONSIVE TO MEDICAL THERAPY IN A
CASE OF CHRONIC CALCULOUS CHOLECYSTITIS

Bora AKTAŞ¹

ÖZET

Kronik taşlı kolesistit toplumda yaygın görülen bir hastalıktır ve sıklığı her geçen gün artmaktadır. Kronik taşlı kolesistitin tedavisinde cerrahi kolesistektomi önerilmektedir. Kronik kolesistitin neden olduğu karın ağrısı gibi gastrointestinal semptomların tedavisinde medikal tedavi yaklaşımları yetersiz kalmaktadır. Akupunktur tedavisinin safra kesesi kaynaklı şikayetlerin iyileşmesinde etkinliği bilinmektedir. Bu yazımızda cerrahi tedaviyi kabul etmeyen ve farmakolojik tedaviden fayda görmeyen, akupunktur tedavisi ile ağrı şikayetinde belirgin iyileşme kaydedilen kronik taşlı kolesistit vakasını sunmayı amaçladık. GETAT polikliniğimize başvuran hastamıza safra kesesi ve ilişkili hastalıklarda etkinliği gösterilmiş olan LI4, SP6, SP9, LR3, LR14, GB21, GB34, ST25, ST36, ST37, ST39 noktalarına haftada 1 kez 30 dk süre ile 6 seans olacak şekilde akupunktur yapıldı. Tedavi sonrası yapılan kontrol değerlendirmede hastanın görüntüleme bulgularında değişiklik gözlenmezken, ağrı şikayetinde anlamlı azalma ve iyileşme kaydedildi.

Anahtar Kelimeler: Kolelitiazis, Ağrı, Akupunktur

ABSTRACT

Chronic calculous cholecystitis is a common disease in the community and its frequency is increasing. Surgical cholecystectomy is recommended for the treatment of chronic cholecystitis. Medical treatment approaches are inadequate in the treatment of abdominal pain and gastrointestinal symptoms caused by chronic cholecystitis. Acupuncture treatment is known to be effective in the treatment of gallbladder-related complaints. We aimed to present a case of chronic calculous cholecystitis who did not accept surgical treatment and did not benefit from pharmacological treatment and whose complaints were significantly improved with acupuncture treatment. Our patient, who applied to our GETAT polyclinic, received acupuncture on LI4, SP6, SP9, LR3, LR14, GB21, GB34, ST25, ST36, ST37, ST39 points, which have been shown to be effective in gallbladder and related diseases, once a week for 20-30 minutes for 6 sessions. In the control evaluation after the treatment, no change was observed in the imaging findings of the patient, while a significant decrease and improvement was noted in clinical complaints.

Keywords: Cholelithiasis, Pain, Acupuncture

1. GİRİŞ

Safra kesesi taşları, safra kesesinde kolesterol, bilirubin ve safradan oluşan kristalleşmiş taşlardır. Toplumda kadınlarda daha sık olmak üzere yaygındır ve sıklığı giderek artmaktadır. Avrupa'da her 5 kişiden birinde safra taşı hastalığı bulunmaktadır (1). Safra

kesesi taşları hem kronik ağrıya hem de aralıklı ağrı ataklarına neden olabilir. Özellikle yağlı ve yoğun bir öğünden sonra sırta vuran sağ üst karın ağrısı, mide bulantısı, kusma sık görülen semptomlardır. Safra kesesi taşları için etkili farmakolojik tedavi bulunmamaktadır. Semptomatik safra kesesi taşlarının standart tedavisi cerrahi kolesistektomidir (1,2). Akupunktur, kronik

¹ Doç. Dr., Atatürk Sanatoryum Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Gastroentoloji Kliniği, Ankara-Türkiye.
ORCID No: 0000-0002-2523-7560 , e-mail: boramd2012@gmail.com
Geliş Tarihi/Received: 11/11/2024

DOI No: 10.5505/anadolutd.2024.52724
Kabul Tarihi/Accepted: 18/03/2025

kolesistit tedavisinde semptomların giderilmesinde etkili olduğu gösterilmiş geleneksel bir tedavi yöntemidir. Yan etkilerinin az olması ve maliyetinin düşük olması akupunktur tedavisinin ek avantajlarıdır (3).

2. OLGU

43 yaşında kadın hasta, 2 yıldır devam eden, yemeklerden sonra artan, sağ omuz ağrısının eşlik ettiği, sağ üst kadranda ve epigastrik ağrı ile başvurdu. Ağrı gün içinde sık tekrarlayan ataklar halinde olmuştur, ataklar arasında şiddeti azalmakla birlikte devam etmekteymiş, gece uykudan uyandıran uzun süren ağrı atakları olmuştur. Fizik muayenede boy 161 cm, kilo 85 kg, batin sağ üst kadranda derin palpasyonla ağrı mevcuttu. 1,5 yıl önce üst gastrointestinal sistem endoskopisi yapılmış ve özellik saptanmamış. Hastaya rabeprazol 20 mg, otilonyum bromür 40 mg ve simetikon 80 mg medikal tedavi uygulanmış fakat şikayetlerinde düzelme olmaması üzerine hasta tedaviye devam etmemiş. 1 yıl önce yapılan batin ultrasonografisinde safra kesesinde büyüğü 12 mm boyutlu çok sayıda taş izlenmiş olup safra kesesi duvar kalınlığı normal, intra-ekstrahepatik safra yollarında genişleme saptanmamış, diğer abdominal organlarda patolojik özellik gözlenmemiştir. Bunun üzerine hastaya genel cerrahi tarafından kolesistektomi önerilmiş olup hasta cerrahi tedaviyi kabul etmemiştir. Kliniğimize başvurusunda yapılan laboratuvar incelemesinde AST: 29 IU/L ALT:31 IU/L ALP: 35 IU/L GGT: 33IU/L normal sınırlardaydı. Tam kan değerleri ve inflamatuvar markerler normaldi. Kontrol batin USG'de safra kesesi taşlarının sebat ettiği gözlemlendi. Hastaya tekrar cerrahi tedavi önerildi. Hastanın operasyonu kabul etmemesi ve medikal tedavi ile rahatlatma sağlanamaması üzerine akupunktur tedavisi planlandı.

Akupunktur tedavisi, GETAT poliklinik şartlarında, sertifikalı akupunktur uygulayıcısı tarafından yapıldı. İğneleme, hasta supin pozisyonunda iken, literatürde safra kesesi ve ilişkili hastalıklarda etkinliği gösterilmiş olan LI4, SP6, SP9, LR3, LR14, GB21, GB34, ST25, ST36, ST37, ST39 noktalarına haftada 1 kez 30 dk süre ile 6 seans olacak şekilde yapıldı. Tedavide 0,25x2,5mm standart çelik iğneler kullanıldı. Tedavi sonunda VAS ağrı değerleri 0-10 arası hastaya sorularak değerlendirme yapıldı. Ağrı skoru tedavi öncesi 10 iken akupunktur uygulaması sonrası 3'e geriledi. Tedavi sonrası 3. ay kontrol değerlendirmede laboratuvar bulguları normaldi ve tedavi öncesi değerler ile benzerdi. USG görüntülemesinde safra kesesinde çok sayıda taş saptanmış olup diğer abdominal organlarda patolojik bulgu gözlenmedi. Tedavi sonunda görüntüleme bulgularında değişiklik gözlenmezken hastanın ağrı şikayetlerinde azalma ve iyileşme kaydedildi.

3. TARTIŞMA

Safra taşı hastalığı, dislipidemi, diyabet, obezite, insülin direnci, doymuş yağ ve şeker açısından zengin, lif açısından fakir diyetler ve metabolik bozukluklarla ilişkilidir. Artan sedanter yaşam ve diyet alışkanlıkları nedeni ile görülme sıklığı artmaktadır. Safra taşı hastalığı asemptomatik olabilir ve sıklıkla tesadüfen tespit edilir (2). Toplumda yaygın görülmesi nedeni ile kronik kolesistitin tedavi maliyeti yüksektir. Etkili farmakolojik tedavisi bulunmayan kronik kolesistite bağlı dirençli semptomların tedavisinde Akupunktur güvenli, kolay, ucuz ve etkili bir tedavi seçeneğidir (3). Akupunktur tedavisi karın ağrısı, bulantı, kusma gibi kronik kolesistit ve biliyer koliğe sekonder semptomların tedavisinde etkilidir (4,5). Hayvan çalışmaları, kronik kolesistit tedavisinde uygulanan akupunktur tedavisinin c-Kit ekspresyonunu artırarak safra kesesi hasarını düzelttiğini göstermiştir (3). GB 34 noktasına uygulanan elektro-akupunkturun kronik kolesistitli hastalarda kolesistokinin salgılanmasını artırdığı ve bu sayede oddi sfinkter regülasyonu ve safra kesesi kontraksiyonlarını azaltarak etkili olduğu gösterilmiştir (6). Başka bir çalışmada ST36 ve GB34 noktalarına uygulanan elektro-akupunkturun mide antrum düz kası ve oddi sfinkter kasılmasını düzenlediği, plazma motilin ve kolesistokinin seviyelerinde artışa yol açtığı gösterilmiştir (7). GB 21 noktasına uygulanan akupunkturun sırta vuran sağ üst kadranda ağrısının tedavisinde frenik sinir üzerinden safra kesesi diskinezisini ve safra kesesinin visseral fonksiyonlarını düzenleyerek ağrının iyileşmesinde etkin olduğu gösterilmiştir (3). LR3, GB34, ST25 noktalarının safra kesesi taşı olan hastalarda ağrı epizotlarının frekansını ve şiddetini hafiflettiği gösterilmiştir (8,9). GB34 ve SP9 noktalarının, TNF ve IFN gibi mediyatörler üzerinden inflamatuvar yanıtı azaltarak mukozal ödemi azalttığı ve emilim fonksiyonlarını düzelterek safra kesesi duvar kalınlığını azalttığı saptanmıştır (10). GB36, GB37, GB39 noktalarının inflamatuvar faktörlerin inhibisyonu aracılığı ile safra kesesi hastalıklarında etkinliği gösterilmiştir (3). ST25, LR14, GB34 noktalarına uygulanan akupunktur safra kesesi basıncını düşürerek ağrı tedavisinde etkili olmaktadır (11). Artan kanıtlar safra kesesi hastalıklarına bağlı ağrı semptomlarının tedavisinde akupunkturun etkili olduğunu göstermektedir.

4. SONUÇ

Toplumda sıklığı giderek artmakta olan safra kesesi taşı hastalıkları için akupunktur tedavisi kolay, ucuz ve düşük yan etki profiline sahip etkili bir tedavi seçeneğidir. Akupunktur kronik kolesistite bağlı ağrı tedavisinde destekleyici tedavi olarak kullanılabilir.

KAYNAKLAR

- 1- Shenoy R, Kirkland P, Hadaya JE, Tranfield MW, DeVirgilio M, Russell MM, Maggard-Gibbons M. Management of symptomatic cholelithiasis: a systematic review. *Syst Rev*, 2022; 12(1):267.
- 2- E S, Srikanth MS, Shreyas A, Desai S, Mehdi S, Gangadharappa HV, Suman, Krishna KL. Recent advances, novel targets and treatments for cholelithiasis; a narrative review. *Eur J Pharmacol*, 2021; 5;908
- 3- Zhong G, Luo Y, Chi Z, Zhang Y, Xu W, Zhu D, et al. Clinical acupuncture therapy for chronic cholecystitis: A protocol for systematic review and meta-analysis. *Medicine (Baltimore)*. 2021 Mar 12;100(10):e24994.
- 4- Yin Z, Xiao Q, Xu G, Cheng Y, Yang H, Zhou J, et al. Acupuncture for the Postcholecystectomy Syndrome: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Evid Based Complement Alternat Med*. 2020; 2020: 7509481.
- 5- Cheong KB, Zhang J, Huang Y. [Effectiveness of acupuncture in postoperative ileus: a systematic review and Meta-analysis]. *J Tradit Chin Med*. 2016; 36: 271-82.
- 6- Cao ZY, Zhang YB, Zhang HCH, Zheng Y. Changes in gallbladder contractin and gallbladder artery hemodynamics after electroacupuncture at Yanglingquan point in patients with chronic cholecystitis. *Chinese general medicine*. 2016; 19(33): 4092-5.
- 7- Zhao JJ, Rong PJ, Luo M, Zhang JL, Li L, Liang FR. Effects of acupuncture at "Yanglingquan" point on myoelectricity, gallbladder pressure and bile flow in guinea pig oddi sphincter. *World Traditional Chinese Medicine*. 2016; 11(8): 1570-3.
- 8- Walter WA, Curtis HC. Self-administered electroacupuncture provides symptomatic relief in a patient with sphincter of Oddi dysfunction: a patient's report. *Acupunct Med*. 2013; 31: 430-4. 31.
- 9- Pang XY, Liu Y, Song AY, et al. Exploration of the characteristics of acupuncture combined with herbal acupressure for the treatment of Oddi sphincter motor dysfunction. *Chinese Traditional Chinese Medicine Acute Care*. 2019; 28. 8:4.
- 10- Deng SF, Guo LX, Ling X, et al. Effects of electroacupuncture under healing point Yanglingquan and other points on serum TNF- α and nAChR $\alpha 7$ mRNA of gallbladder tissue in guinea pigs with acute cholecystitis model. *Journal of Hunan University of Traditional Chinese Medicine*. 2018; 38(11): 5.
- 11- Zhao J, Yu Y, Luo M, Li L, Rong P. Bi-directional regulation of acupuncture on extrahepatic biliary system: An approach in guinea pigs. *Sci Rep*. 2017; 7: 14066.